

Gümrük antreposunda bulunan henüz millileşmemiş malların sel baskını sonucu zayi olması halinde yapılan harcamaların indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-687
Tarih	09.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-687

09/06/2011

Konu : Gümrük antreposunda bulunan henüz millileşmemiş malların sel baskını sonucu zayi olması halinde yapılan harcamaların indirim konusu yapılıp yapılamayacağı

İlgide kayıtlı dilekçenizde, yurt dışından satın alarak Türkiye gümrük hattındaki antrepoya intikal ettirilen henüz millileşmemiş bazı malların 09.09.2009 tarihinde yaşanan sel baskınında zayi olduğu belirtilerek, tarafınıza fiziki olarak teslim edilmeyen mallara ilişkin bedel ile yapılan harcamaların indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususunda tereddüte düşülmesi dolayısıyla Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Konuya ilişkin olarak gerekli açıklamalar aşağıda yapılmıştır.

I-GELİR VERGİSİ VE KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde;

"(1) Kurumlar Vergisi, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanır.

(2) Safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunun ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "İndirilecek Giderler" başlıklı 40 ıncı maddesinde; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, 1 inci bendinde "Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği" hükmüne yer verilmiştir.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin,

1/2 nci maddesinde, her türlü mal ve hizmet ithalatının KDV'ye tabi olduğu,

4/1 inci maddesinde; hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

6/b maddesine göre hizmet ifalarında işlemin (hizmetin) Türkiye'de yapılmış sayılması için hizmetin Türkiye'de yapılması veya hizmetten Türkiye'de faydalanılması gerektiği,

10/a maddesinde, vergiyi doğuran olayın, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile, (b) bendinde; malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi ile meydana geldiği,

16/1-c maddesiyle, Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların KDV'ye tabi olmayacağı,

30/a maddesinde vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı,

30/c maddesinde; deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığı'nın yangın sebebiyle mücbir sebep ilan ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı,

hüküm altına alınmıştır.

III- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Kıymeti düşen mallar" başlıklı 278 inci maddesinde, "Yangın, deprem ve su basması gibi afetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi haller neticesinde iktisadi kıymetlerinde önemli bir azalış vaki olan emtia ile maliyetlerinin hesaplanması mutad olmayan hurdalar ve döküntüler, üstüğü, deşe ve ıskartalar emsal bedeli ile değeri." hükmüne yer verilmiştir.

Bu maddede kıymetin azalış nedenleri sayılarak benzeri durumlar nedeniyle emtianın değerinde önemli miktarda azalma olduğu takdirde emsal bedeli ile değerlendirme yapılacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 267 nci maddesinde ise, "Emsal bedeli, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tesbit edilemeyen bir malın değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değerdir." hükmü yer almakta olup, emsal bedelin ortalama fiyat ve maliyet bedeli esaslarına göre belli edilememesi durumunda, ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edileceği belirtilmiştir.

Buna göre, şirketinizin yurt dışından satın aldığı, ancak gümrük hattındaki antrepoda sel altında kalarak zayi olan henüz millileşmemiş mallara ilişkin harcamalar ile ilgili yüklendiği KDV'lerin KDV Kanununun 30/a maddesi gereğince indirimi mümkün olmadığından kurum kazancının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, zayi olan malların değerinin, Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde tespiti için bağlı bulunduğunuz vergi dairesine başvurulması ve zarar gören malların bedellerinin Vergi Usul Kanununun 74 üncü maddesine istinaden takdir komisyonu vasıtası ile belirlenmesi kaydıyla, safi kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 11.09.2026